

دندان کاغذی

دکتر سیامک شایان

آموزش پسر خاله بازی در دندانپزشکی

«دکتر جان بالاخره عصب‌کشی درسته یا عصب‌کشی؟» سوال غریبی نیست. از همان روزی که اسام در رشته دندانپزشکی درآمد، بارها و بارها این سوال را شنیده‌ام. در جواب دوستم خطابه‌گرایی سر می‌دهم. صدایی از پشت سر خطاب به دوستم می‌گوید: «شما همراه بیمار هستید؟ میشه بیرون تشریف داشته باشید؟» - ما آشنای دکتر هستیم، خانم. دکتر جان، اشکالی نداره که من اینجا کنار تو باشم؟ معمولاً آدم کم‌حافظه‌ای نیستم و چهره بیشتر آدم‌ها تا سال‌ها در ذهن می‌ماند، اما این مرد... او را به یاد نمی‌آورم. از در که وارد شد، چنان گرم برآیم آغوش گشود که گویی رفیق دیرینه است. شرمند شدم از اینکه اعتراف کنم او را نمی‌شناسم. پس به‌رو نیاوردم و به همان گرمی که به من سلام کرد، جواب سلام او را دادم. «والا... هرطور مایلی، فقط اینجا ممکنه سر پا خسته بشی، کارم ممکنه طول بکشه!» - اشکال نداره، همین‌جامی ایستم، گفتم همین‌طور که داری واسه خانومم کار می‌کنی، یک گپی هم با هم زده باشیم. آخه خیلی سالا تو رو ندیدم. پرستارم از دور چشم غره می‌رود. خودم بارها و بارها به او تاکید کرده‌ام که همراه بیمار را بیرون بفرستند تا مزاحم کار من نشوند، اما حالا در برابر مردی که ادعای رفاقت دیرینه‌ای با من دارد، خلع سلاح شدم. - دکتر، می‌گن جرم‌گیری به دندان آسیب می‌زنه، درست می‌گن؟ به دوست کنج‌کاوم لبخند می‌زنم و برایش شرح می‌دهم چرا جرم‌گیری به دندان‌ها آسیب نمی‌زند و حتی برای سلامت آنها مفید است. - دکتر الان این چیه باهش دندان رو می‌تراشی؟ چرا از اون یکی مته استفاده نمی‌کنی؟ شما دندان سالمو هم می‌تراشی؟ آخه بابام یک‌بار رفت دندانپزشکی، دکتره همه دندان‌شو الکی سوراخ کرد. توضیح می‌دی الان داری چه کار می‌کنی. سرش را از پهلو می‌پوشم تا داخل دهان زدنش. سوالات پشت سر هم قطار شده‌اند و مسلسل‌وار به سمت من شلیک می‌شوند. ناخودآگاه عصبی می‌شوم. سوال‌ها ادامه می‌یابد و حتی تخصصی‌تر می‌شود: احتمال کروژن بین برنجی، مقاومت دندان زیر فشار جویدن، دلیل کوتاه کردن کاسپ و دربارہ هر حرکتی که از من می‌بیند، می‌پرسد و جواب می‌شوند. وقتی بعد از گذشت نیم ساعت کار زدنش به آخر می‌رسد، هنوز او را به‌خاطر نیاوردم. تنها کشف کرده‌ام مهندس متالورژی است و البته حالا پس از گذران یک دوره فشرده نظری، یک دندانپزشک نصفه نیمه. پرونده را که می‌نویسم، سنگینی نگاهش مانع می‌شود قیمت معمول را برای همسر دوستی که به‌خاطر نمی‌آورم، درج کنم. وقت خروج دستی به پشت می‌زد و می‌گوید: «دکتر، ان‌شاء‌الله بازم می‌امم بیست، به شرطی که قول بدی «قیمت همکار» حساب کنی!» و من هنوز درگیر اینکه این مرد کی بود؟

آتروفی منتشر یا تکه‌تکه پایلای پشت زبان دیده می‌شود که اغلب با حساسیت در لمس و حس سوزش همراه است. برخی معتقدند که کمبود آهن بیمار را به عفونت کاندیدیایی مستعد می‌سازد.

کم کاری تیروئید

بیماری است که در اثر کاهش هورمون تیروئید ایجاد می‌شود. اگر این کاهش در دوران نوزادی صورت گیرد، سبب ایجاد مشکلات بالینی می‌شود که می‌گذرد نام دارد. اگر سطح هورمون به مدت طولانی در افراد بزرگسال به میزان قابل توجهی کاهش یابد، سبب رسوب ماده‌زیمین‌های گلیکوز‌آمینو گلیکان در بافت‌های زیر جلدی می‌شود که ادم غیرگوده‌گذار non pitting edema ایجاد می‌کنند. در ارتباط با علایم دهانی، امکان درد در اثر تجمع گلیکوز‌آمینو گلیکان لب‌ها کلفت شوند. بزرگی منتشر زبان نیز به همین دلیل رخ می‌دهد. اگر این بیماری در دوران کودکی ایجاد شود، می‌تواند مانع رویش دندان‌ها شود، اما معمولاً در تشکیل دندان‌ها اختلالی ایجاد نمی‌کند. کم‌کاری تیروئید که می‌تواند بیماری گریوزو یا تیروئید کسینوز به وجود بیاورد معمولاً علایم واضحی در دهان ندارد.

موکوپولی ساکاریدوزیس

گروهی از اختلالات متابولیک هستند که معمولاً با الگوی اتوزومال مغلوب به ارث می‌رسند. این اختلالات با کمبود هر یک از چند آنزیم مورد نیاز برای متابولیسم مواد مهم بین سلولی ب نام گلیکوز‌آمینو گلیکان همراه می‌باشد. تظاهرات دهانی این اختلال بسته به نوع آن متفاوت است. در بیشتر انواع درجاتی از بزرگی زبان دیده می‌شود. ممکن است در اثر خشکی دهان و تحریکات ناشی از تنفس دهانی، هیپرپلازی لثه به خصوص در نواحی قدامی دیده شود. تغییرات دندانی شامل نازک شدن مینا و کامپ‌های تیز در دندان‌های خلفی می‌باشد. دندان‌های دیگر وجود تعداد زیادی دندان نهفته یا فضای فولیکولی برجسته است.

تظاهرات دهانی بیماری‌های سیستمیک

دهان آینه جهان‌نما

که با آنمی کمبود آهن مشخص می‌شود و همراه آن گلوستیت و دیسفاژی دیده می‌شود. از علایم بالینی مشهود، تغییر در الگوی ناخن هاست که به قاشق مانند شدن آنها منجر می‌شود. معمولاً بیماران از حس سوزش زبان و مخاط دهان شکایت دارند. گاهی این ناراحتی به قدری شدید است که بیماران نمی‌توانند از دست‌دندان استفاده کنند. کیلیت انگولاریس غالباً وجود دارد

مرکزی، در پایلهای سطح پشتی زبان دیده می‌شود. یک‌سوم بیماران دیابتیک از احساس خشکی دهان شکایت دارند. البته در مطالعات انجام شده برای اثبات کاهش حقیقی جریان بزاق در این بیماران تناقض وجود دارد.

سندرم پلامر-وینسون

سندرم پلامر-وینسون بیماری نادری است

کمبودهای ویتامینی و علایم دهانی

- **ریبوفلاوین:** علایم دهانی به صورت گلوستیت، کیلیت انگولاریس، گلودرد و تورم و اریتم مخاط دهان است که امکان دارد آنمی نومیستیک و نرموکرومیک ایجاد می‌شود و درمانیت بسوره‌ای، پوست را درگیر سازد.
- **نیاسین:** کمبود نیاسین سبب ایجاد بیماری پلاگر می‌شود که با علایم اسهال، دمانس و درمانیت متفرق در نواحی که در معرض تابش خورشید هستند، مشخص می‌شود. تظاهرات دهانی به صورت گلوستیت و استوماتیت می‌باشد و زبان ظاهر قرمز و صاف پیدا می‌کند.
- **ویتامین C:** کمبود این ویتامین با عنوان اسکوروژی شناخته می‌شود. گروه‌هایی که بیشتر مبتلا می‌شوند عبارت‌اند از: نوزادان شهری (که اغلب فقط از شیر تغذیه می‌کنند) و پیرمردان بدون دندان، تظاهرات دهانی عبارت‌اند از تورم ژنرالیزه لثه‌ها همراه با خونریزی خودبه‌خودی، زخم، لقی دندان‌ها، افزایش شدت عفونت‌های پرودنتال و تحریک استخوان اطراف دندان‌ها.
- **ویتامین K:** کمبود این ویتامین در بیماران دچار سندرم‌های سوءجذب یا در بیمارانی که فلور روده‌ای خود را در اثر استفاده طولانی مدت، از آنتی‌بیوتیک‌های وسیع‌الطیف از دست داده‌اند، دیده می‌شود. کمبود ویتامین K سبب کوآگولوپاتی می‌شود. در دهان این کوآگولوپاتی غالباً به صورت خونریزی لثه ظاهر می‌یابد. اگر این حالت درمان شود در اثر خونریزی سیستمیک کنترل نشده مرگ اتفاق می‌افتد.

بهترین مقاله را انتخاب کنید
کد این مقاله: ۱۳۶ ۱۳۶
SMS ۲۰۰۰۲۸

بهترین مقاله را انتخاب کنید
کد این مقاله: ۱۳۶ ۱۳۶
SMS ۲۰۰۰۲۸

NovaSoft Examination Gloves

بزرگترین تامین کننده لوازم مصرفی پزشکی در ایران
شرکت بخش سراسری نوین طب
تلفن: ۰۲۱ ۶۶۴۶۳۰۰۴

Oratane® 10,20 Mg Isotretinoin

اوراتان (ایزوترتینوئین) ۱۰ و ۲۰ میلی گرم

- اوراتان یک رتینوئید (فرمی از ویتامین A) است که در درمان بیماری‌های زیر بسیار موثر است:
 - آکنه کیستیک شدید که به درمان‌های متداول آنتی‌بیوتیکی پاسخ نمی‌دهد.
 - آکنه روزاسه
 - کراتوز
 - گزرودرما پیگمانتازوم
- اوراتان باعث کاهش تولید چربی از غدد سباسه شده و چربی پوست را کاهش می‌دهد.
- اوراتان با کاهش مقدار باکتریهای پوست (پروپیونی باکتریوم آکنه)، چرک و التهاب ناشی از آکنه را برطرف می‌کند.
- اوراتان ساختار سلولهای پوست را طبیعی نموده و جوشهای سرسیاه را بهبود می‌بخشد.
- اوراتان شاخی شدن پوست را کاهش داده و از تشکیل کومدون جلوگیری می‌کند.
- اوراتان در اکثر بیماران با یک دوره درمان ۱۵ تا ۲۰ هفته‌ای، بهبود طولانی مدت ایجاد میکند.
- اوراتان به شکل کپسول ژلاتینی نرم ۱۰ و ۲۰ میلی گرم در داروخانه‌ها موجود می‌باشد.

تلفن مشاوره: ۰۶۸۲ ۲۲۸۶
www.arvinarman.com
info@arvinarman.com

پخش در داروخانه سراسر کشور توسط داروگستر رازی و شفا یاب
تولید شده توسط کمپانی Swiss Caps سوئیس
تهیه و بسته بندی توسط کمپانی Douglas نیوزلند